

σθην, ὅθεν *ἐπηκρόσθην καὶ *ἐπηκρώσθην κατὰ τὸ σχῆμα ἐχώσθην-ἐχώσθην. Πβ. καὶ τὸ ἄπλου ἀκρών-νομαι ἐκ τοῦ ἀκροῶμαι. Παρὰ Δουκ. τύπ. ἀπαρεμφ. ἀκροῦσθαι, τ.ἔ. ἀφ' ἀκροῦσθαι.

1) Ἀφακράζομαι 1, δ ἰδ., ἐνθ. ἀν. 2) Ἀφακράζομαι 1 β, δ ἰδ., ἐνθ. ἀν.: Ἐφ' κρών-νετον εἰς τὴν πόρταν κ' ἐγροίκαν τ' ἐν' ποῦ λέαμε Σύμ. Ἐφουγκρέθε 'ς σὴν πόρταν ὀπιθκαίκα (ὀπίσω ἀπὸ τὴν πόρταν) Κοτύωρ. 3) Ἀφακράζομαι 1 γ, δ ἰδ., Σύμ.: Ἐφ' κρώσθην με ὁ γιαιτρός.

ἀφάλι τό, ἀφ-φάλιν Κύπρ. ἀφ-φάλ-λιν Κύπρ. ἀφάλι πολλαχ. ἀφάλι Πόντ. (*Οφ.) ἀφάλι Ἡπ. Θράκ. (*Αδριανούπ.) ἀφ-φάλι Εὐβ. (*Ἀνδρων.) Ἰκαρ. Κάρε. Ρόδ. Σύμ. Τῆλ. Χίος (Μεστ. Πυργ.) ἀφ-φάλ-λι Εὐβ. (Κουρ.) Κάλυμν. ἀφάλλιν Κύπρ. φάλι Ἡπ. Θήρ. Κρήτ. (Πρίν. Σητ. κ.ά.) φάλι Ἡπ. Θράκ. (Αἰν.) Ἰμβρ. φ-φάλ-λιν Μεγίστ. νομφαλί Θεσσ.

Τὸ μεσν. οὐσ. ἀφάλι, παρ' ὃ καὶ τύπ. ἀφάλιν παρὰ Μαχαιρῆ, ὃ ἐκ τοῦ μεταγν. οὐσ. ὁμφάλιον. Ὁ τύπ. φάλι καὶ παρὰ Βλάχ.

1) Ὁ ὁμφαλὸς τοῦ σώματος τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν ζώων ἐνθ. ἀν.: Φρ. Λύνεται τ' ἀφάλι (ἐπὶ στομαχικῆς ἢ γαστρικῆς παθήσεως ἀποδιδομένης εἰς πτώσιν τοῦ ὁμφαλοῦ) πολλαχ. Ἐπ-πεσεν τ' ἀφ-φάλιν μου (ἐπὶ τῆς αὐτῆς παθήσεως) Κύπρ. Γυρίζω τ' ἀφάλι (ἐπὶ ἐνεργείας τινὸς πρὸς θεραπείαν τῆς ἀνωτέρω παθήσεως) πολλαχ. Ἀπὸν τὸ φάλι δὸν πόρισε τὸ φαεῖ (ἔφαγε πολὺ) Κρήτ. Κατουρῆ πὸν τ' ἀφ-φάλιν (εἶναι εὐφυέστατος) Κύπρ. || Αἰνιγμ. Δυὸ ἀδέρφια, δυὸ κεφάλια μ' ἐν' ἀφάλι (ἢ ψαλὶς) Πελοπν. (Κέρτ.) || Ἄσμ.

Ἀνάμεσα 'ς τὰ στήθη σου | Μάις μὲ τὰ λουλούδια,
τὸ φάλι σου τριαντάφυλλο | καὶ τὰ βυζιά σου κρῖνα

Ἡπ. 2) Ὁ ὁμφάλιος λῶρος πολλαχ.: Κόβω τ' ἀφάλι πολλαχ. || Φρ. Ἀπώσταν ἐκόπη τὸ φ-φάλ-λιν μου (ἀφ' ὅτου ἐγεννήθην) Μεγίστ. Σοῦ φαίνεται καὶ κεῖ τοῦ κόψανε τ' ἀφάλι (ἐπὶ ἀνθρώπου συχνάζοντος εἰς τινα τόπον, διότι πιστεύεται ὅτι ὁ τόπος ὅπου ἀπορρίπτεται ὁ ὁμφάλιος λῶρος γίνεται προσφιλεῖς εἰς τὸν ἄνθρωπον. Ἰδ. Λαογρ. 3 <1911> 698 κέξ) Κεφαλλ.

Κεῖ ποῦ σοῦ κοβαν τ' ἀφάλι | δὲν σοῦ κόβαν τὸ κεφάλι;
(προτιμότερον ν' ἀπέθνησκες εὐθύς μετὰ τὴν γέννησίν σου) Πελοπν. (*Αργ.) Ἐκόπην τ' ἀφ-φάλιν του 'ς αὐτὴ τὴ δουλειά (τὴν γνωρίζει ἀπὸ μικρὸς, ἥτοι καλῶς) Σύμ. Συνών. ἀφαλίσκος. 3) Ὁ μετὰ τὸν τοκετὸν ἐξερχόμενος ὕμην τοῦ ἐμβρύου, τὸ χόριον Πόντ. (*Οφ.) Συνών. ἀδέρφι 2, ἀκόλουθο 2, συντρόφι, ταίρι, ὕστερο. 4) Ἐπίδεσμος ἐπὶ τοῦ ὁμφαλοῦ τοῦ βρέφους μετὰ τὴν ἀποκοπὴν τοῦ ὁμφαλίου λώρου Πελοπν. (Ὀλυμπ.) Συνών. ἀφαλίτης 1, ἀφαλοπάννι. β) Τὸ περὶ τὸν ὁμφαλὸν μέρος τοῦ ὑποκαμίσου Ρόδ. 5) Τὸ κέντρον σώματος ἢ τόπου τινος Νάξ. (*Ἀπύρανθ.) Σύμ. κ.ά. — Ἀ'Εφταλ. Μετάφρ. Ὀδυσσ. μ 283: Τ' ἀφάλι δὸν ψωμοῦ Ἀπύρανθ. Τ' ἀφ-φάλι δὸν ροδιοῦ Σύμ. Τῆς θάλασσας τ' ἀφάλι Ἀ'Εφταλ. ἐνθ. ἀν. Πβ. ἀρχ. ὁμφαλὸς ἐπὶ τῆς αὐτῆς χρήσεως Ὁμ. α 50 «νήσφ ἐν ἀμφιρῦτῃ, ὅθι τ' ὁμφαλὸς ἐστι θαλάσσης». β) Ἡ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἄνω μυελόλιθου ὀπὴ διὰ τῆς ὁποίας κατέρχεται τὸ πρὸς ἄλυσιν γέννημα Ἰκαρ. γ) Ὁ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ κάτω μυελόλιθου σιδηροῦς ἄξων Ἰκαρ. Κύθηρ. Πελοπν. (Λακων.) — Λεξ. Βλαστ. 333. Συνών. ἀφαλοσίδερο, σιδεράφαλο. 6) Τὸ μέσον χρονικῆς τινος περιόδου Κύπρ.: Ἀφ-φάλιν τοῦ καλοῦθαιροῦ - τοῦ δευτέρου κττ. Κύπρ. 7) Καταβόθρα τῶν ὑδάτων τῆς βροχῆς Σκῦρ.: Στὸ δεῖνα

μέρος φαίνεται τ' ἀφάλι π' χάνονται τὰ νερά. Συνών. χῶνος. 8) Καταπακτὴ Ἰμβρ.: Ἀπ' τοῦ φάλ' κατ'βαίνουμ' 'ς τοῦ κατωῦ. Συνών. κλαβανή. 9) Τὸ κάλλιστον, τὸ σπουδαιότατον μέρος Εὐβ. (*Ἀνδρων. Κουρ.) Κύθν. Μεγίστ. Σίφν.: Αὐτὸς εἶναι τὸ φ-φάλ-λιν τῆς πατρίδας μας Μεγίστ. Αὐτὸ τὸ λιβάδι εἶναι ἀφάλι Κύθν. Τὸ χιτῆμα μου εἶναι ἀφ-φάλι, τὰ δικά σου εἶναι νεροφαγώματα Ἀνδρων. Αὐτὸ τὸ χωράφι εἶναι τ' ἀφάλι τοῦ λαγκαδιοῦ Σίφν. 10) Εἶδος κογχυλίου Κρήτ. Πβ. ἀφαλούδι 2. 11) Τύχη, μοῖρα Κρήτ.: Φρ. Ἀνοίγω φάλι (βλέπω διὰ κυάμων, παιγνιοχάρτων κττ. τὴν τύχην).

Πβ. ἀφαλός.

ἀφαλίσκι τό, ἀμάρτ. ἀφ'λίσθ' Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀφάλι ἢ ἀφαλός καὶ τῆς καταλ. -ίσκι, περὶ ἧς ἰδ. ΦΚουκουλ. ἐν Ἀθηνῶν 41 (1929) 191 κέξ.

Τὸ ἐμβολὸν διὰ τοῦ ὁποίου φράσσουσιν τὴν ὀπὴν τοῦ βαρελλίου.

ἀφαλίσκος ὁ, ἀμάρτ. ἀφ'λίσκος Κάρε.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀφάλι ἢ ἀφαλός καὶ τῆς καταλ. -ίσκος, περὶ ἧς ἰδ. ΦΚουκουλ. ἐν Ἀθηνῶν 41 (1929) 179 κέξ.

Ὁ ὁμφάλιος λῶρος. Συνών. ἀφάλι 2.

ἀφαλίτης ὁ, Κύθν.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀφάλι ἢ ἀφαλός καὶ τῆς καταλ. -ίτης.

1) Ἀφάλι 4, δ ἰδ. 2) Ἐμπλαστρον θερμὸν τιθέμενον ἐπὶ τοῦ ὁμφαλοῦ πρὸς κατάπαυσιν κοιλιακῶν πόνων ἢ ἰσχυροῦ ἐμέτου ἀποδιδομένων εἰς τὸν ὁμφαλόν: Τοῦ κάνω ἔναν ἀφαλίτη γιὰ νὰ τοῦ ἀπαδήξω τὸν ἐμετό.

ἀφαλογυρίζω ἐνιαχ. ἀφ-φαλ-λογυρίζ-ζω Εὐβ. (Κουρ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀφάλι ἢ ἀφαλός καὶ τοῦ ρ. γυρίζω.

Ἐπιλαμβάνομαι τοῦ ὁμφαλοῦ διὰ τοῦ δακτύλου στρέφων αὐτὸν πρὸς θεραπείαν: Ὅντες τὸν ἀφ-φαλ-λογυρίζ-ζα ἤμαγε καλή, τώρα μὲ βλαστημάει.

ἀφαλοδένω Λεξ. Πρω. Δημητρ. Μετοχ. ἀφ-φαλ-λοδεμένος Εὐβ. (Κουρ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀφάλι ἢ ἀφαλός καὶ τοῦ ρ. δένω.

Δένω τὸν ὁμφαλόν, ἰδίᾳ ἐπὶ ἐνήλικος τοῦ ὁποίου ὁ ὁμφαλὸς ἐλύθη. Λεξ. Πρω. Δημητρ. Μετοχ. ὁ ἐπιδεδεμένος τὴν ὀσφύν διὰ νὰ μὴ λυθῇ ὁ ὁμφαλός του Εὐβ. (Κουρ.): Ἐν ἔχει τὰ καλά της, οὐλο ἀφ-φαλ-λοδεμένη γυρίζ-ζει.

ἀφαλοκάρδια τά, ἀμάρτ. ἀφ-φαλοκάρδια Κύπρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀφάλι καὶ καρδιά.

Ὁ ὁμφαλὸς καὶ ἡ κοιλία: Συγκόβομαι πὸν τὸν πόνον ποῦ βγαίν-νει πὸν τ' ἀφ-φαλοκάρδια μου τῶν κλώθει τ' ἀντερά μου.

ἀφαλοκόβω, ἀφαλοκόβω Ἡπ. ἀφαλοκόβω σύνθηθ. ἀφαλονκόβου βόρ. ἰδιώμ. ἀφαλοκόφτω πολλαχ. ἀφαλονκόφτου Ἰμβρ. Σαμοθρ. κ.ά. ἀφαλοκόβω Ἀνδρ. Κρήτ. Κύθν. Σίφν. ἀφ-φαλοκόβω Σύμ. ἀφ-φαλ-λοκόβω Σύμ. ἀφ-φαλ-λοκόβου Εὐβ. (Κουρ.) ἀφ-φαλοκόβω Κύπρ. φαλοκόφτω Πόντ. (*Αργυρόπ. Κερασ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) φαλοκόβω Μύκ. φαλοκόβω Κρήτ. φ-φαλοκόβω Κάρε. φ-φαλ-λοκόβω Μεγίστ. φ-φαλοκόβω Ρόδ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀφάλι ἢ ἀφαλός καὶ τοῦ ρ. κόβω.

1) Κόπτω τὸν ὁμφάλιον λῶρον τοῦ βρέφους, ὁμφαλοτομῶ, συνήθως ἐν ἀραις ἐνθ. ἀν.: Ἡ μαμμή - ὁ γιαιτρός ἀφαλόκοψε τὸ παιδί σύνθηθ. || Φρ. Κακοχράχη ποῦ σ' ἀφαλόκοβγε! (ἀρά) Ἀνδρ. Ποῦ νὰ ὅγη τὸ ἀνάθ-θεμα ποῦ σὲ φ-φαλόκοβγε! Ρόδ. Ἀδικο νὰ τοῦ δώσῃ ἀπὸν σ' ἐφαλόκο-

